

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Γιώργης Παυλόπουλος

Τά Άντικλείδια

Ἡ Ποίηση εἶναι μιά πόρτα ἀνοιχτή.
Πολλοί κοιτάζουν μέσα χωρίς νά βλέπουν
τίποτα καί προσπερνοῦνε. Ὅμως μερικοί
κάτι βλέπουν, τό μάτι τους ἀρπάζει κάτι
καί μαγεμένοι πηγαίνουνε νά μποῦν.
Ἡ πόρτα τότε κλείνει. Χτυπᾶνε μά κανεῖς
δέν τούς ἀνοίγει. Ψάχνουνε γιά τό κλειδί.
Κανεῖς δέν ξέρει ποιός τό ἔχει. Ἀκόμη
καί τή ζωή τους κάποτε χαλᾶνε μάταια
γυρεύοντας τό μυστικό νά τήν ἀνοίξουν.
Φτιάχνουν ἀντικλείδια. Προσπαθοῦν.
Ἡ πόρτα δέν ἀνοίγει πιά. Δέν ἄνοιξε ποτέ
γιά ὅσους μπόρεσαν νά ἰδοῦν στό βάθος.
Ἴσως τά ποιήματα πού γράφτηκαν
ἀπό τότε πού ὑπάρχει ὁ κόσμος
εἶναι μιά ἀτέλειωτη ἀρμαθιά ἀντικλείδια
γιά ν' ἀνοίξουμε τήν πόρτα τῆς Ποίησης.
Μά ἡ Ποίηση εἶναι μιά πόρτα ἀνοιχτή.

(*Τά Άντικλείδια*, 1988)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Κύρια γνωρίσματα της ποίησης του Γιώργη Παυλόπουλου είναι η χρήση καθημερινού λεξιλογίου, ο παρατακτικός λόγος και η συμβολιστική γραφή. Για καθένα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά να γράψετε ένα αντίστοιχο παράδειγμα από το ποίημα που σας δόθηκε.

Μονάδες 15

B1. Σύμφωνα με την Τασούλα Καραγεωργίου: «Το ποίημα του Παυλόπουλου τελειώνει όπως άρχισε. Η Ποίηση είναι μια πόρτα ανοικτή· η πρόσκληση ανανεώνεται· η περιπέτεια δεν έχει τέλος». Σε ποιο σχήμα λόγου αναφέρεται η Τ. Καραγεωργίου; (μονάδες 5)
Να σχολιάσετε τη συγκεκριμένη επιλογή του σχήματος αυτού από τον ποιητή. (μονάδες 15)

Μονάδες 20

B2.α) Γιατί ο ποιητής, κατά τη γνώμη σας, χρησιμοποιεί στα «**Αντικλείδια**» το α΄ και γ΄ πληθυντικό πρόσωπο για την εξιστόρηση και ερμηνεία του ποιητικού του μύθου; (μονάδες 10)

β) Να περιγράψετε δύο εικόνες με τις οποίες ο ποιητής δημιουργεί μια ατμόσφαιρα μυστηριακή. (μονάδες 10)

Μονάδες 20

Γ1. Να σχολιάσετε τους παρακάτω στίχους:

Άκομη

**καί τή ζωή τους κάποτε χαλᾶνε μάταια
γυρεύοντας τό μυστικό νά τήν ἀνοίξουν.
Φτιάχνουν ἀντικλείδια.**

(σε μία παράγραφο περίπου 100-120 λέξεων)

Μονάδες 25

Δ1. Να συγκρίνετε ως προς το περιεχόμενο το ποίημα του Γ. Παυλόπουλου «**Τά Αντικλείδια**» με το ποίημα του Γ. Στογιαννίδη «**Η ποίηση**».

Μονάδες 20

Ἡ ποίηση

Ἡ ποίηση εἶναι σκληρὴ
δὲν τὴν κερδίζεις μὲ ψέματα,
δὲν τὴν ἀλλάζεις ξεκοιλιάζοντας τράπουλες
ἢ θυμιατίζοντας τὸν ἔξω ἀποδῶ.

Φωτιὰ
ποὺ βαστάει ἀπ' τὴν κόλαση
καὶ ποὺ μελέμια Αὐγουστιάτικα
λουτρὰ ἰαματικὰ
ποὺ οἱ δυστυχησμένοι ὄνειρεύονται.

Ἡ ποίηση σοῦ ἀφαιρεῖ τὴν πραγματικότητα
ἀφήνοντάς σε στὶς προσβάσεις τοῦ ὕπνου
νὰ μηρυκάζεις λέξεις.
Κάποτε ἄγγελος Κυρίου ἔρχεται
νὰ σοῦ ἀλλάξει τὸ μουσκεμένο προσκέφαλο.

Ἡ ποίηση εἶναι ἢ πιὸ σκληρὴ μοναξιά.

(Από τη συλλογή του Γιώργου Στογιαννίδη, *Στὶς προσβάσεις τοῦ ὕπνου*, 1976)

ΟΛΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 18.00.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ